

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

ConocoPhillips
Postboks 3
4064 Stavanger

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Att: Monica Aasberg

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 31.03.2011

Vår ref.: 2007/1059-62 405.141

Deres ref.:

Saksbehandler: Bjørn A. Christensen, telefon: 22573642

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2010 for Ekofiskfeltet - ConocoPhillips AS

Klif kontrollerer og godkjenner de kvotepliktige virksomhetenes rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten for Ekofiskfeltet og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp innen 30. april 2011. ConocoPhillips har i 2010 hatt et kvotepliktig utslipp på 973 287 tonn CO₂ fra Ekofiskfeltet.

Klif påpeker at de rapporterte usikkerhetene i aktivitetsdata for brenngass synes å være basert på måldata fra 2009, og ikke fra 2010. Vi presiserer at Conoco Phillips må gjennomføre nye usikkerhetsberegninger for inneværende år og rapportere disse i årsrapporten for 2011.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til utslippsrapport innlevert 1. mars 2011.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser av 2. april 2008, sist endret 5. desember 2010.

Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851

om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

2. Klifs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

ConocoPhillips (heretter COP) sendte inn utslippsrapport for kvotepliktige utslipp av CO₂ fra Ekofiskfeltet den 1. mars 2011, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for COP er knyttet til feltets energianlegg og fakler. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til bedriftens tillatelse til kvotepliktige utslipp, sist endret 5. desember 2010.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2010 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Utslippskilder
1	Brenngass Eko J og Eko K	Turbiner
2	Fakkelgass Eko J	Fakkel
4	Fakkelgass Eko K	Fakkel
5	Fakkelgass Eld B	Fakkel
6	Brenngass Eld E	Turbiner
7	Fakkelgass Eld FTP (purgings)	Fakkel
8	Fakkelgass Eld FTP	Fakkel
9	Brenngass Tor	Turbin
10	Fakkelgass Tor	Fakkel
11	Diesel	Diverse motorer på Ekofiskområdet

Kildestrøm 3 (HP-fakkel Eko sørflare) ble avvirket for godt sommeren 2009. Vi legger til grunn at det ikke har vært utslipp fra denne kildestrømmen etter dette.

For utslippene av CO₂ fra kildestrømmene 4, 7, 8 og 10 er det ikke stilt krav til metode for beregning av utslippene, såfremt utslippene fra disse kildestrømmene til sammen er

mindre enn to prosent av det totale årlige utslippet, maksimalt 20 000 tonn. Utslippene fra kildestrøm 4, 7, 8 og 10 utgjorde til sammen 10 867,8 tonn i 2010, tilsvarende 1,11 % av totalutslippet.

COP har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

COP har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata for seks kildestrømmer. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass Eko J/Eko K	290 157 002 Sm ³	1,5 %	0,64 %
2	Fakkelgass Eko J	11 265 306 Sm ³	7,5 %	3,21 %
5	Fakkelgass Eld B	1 272 279 Sm ³	7,5 %	3,33 %
6	Brenngass Eld B	90 900 770 Sm ³	1,5 %	0,88 %
9	Brenngass Tor	6 699 501 Sm ³	2,5 %	0,70 %
11	Diesel	12 098 tonn	1,5 %	1,37 %

Brenngass (kildestrøm 1, 6 og 9)

Aktivitetsdata for brenngass (kildestrøm 1, 6 og 9) bestemmes ved hjelp av måleblender og tilhørende trykk- og temperaturmålere.

Usikkerheten i aktivitetsdata for brenngass er beregnet av konsulentselskapet Aibel. Usikkerheten for 2010 er rapportert til 0,64 % for kildestrøm 1, 0,88 % for kildestrøm 6 og 0,70 % for kildestrøm 9, og alle ligger således innenfor kravet på 1,5 %. Usikkerhetene er de samme som COP rapporterte for 2009 og synes å være basert på måledata fra 2009.

Klif presiserer at det i utgangspunktet skal foretas nye usikkerhetsberegninger hvert år basert på faktiske målte verdier for dette året. Klif kan likevel under gitte forutsetninger akseptere usikkerhetsberegninger som ikke er basert på reelle data fra rapporteringsåret. Dette forutsetter imidlertid at usikkerhetsbudsjettet er tilstrekkelig konservativt, slik at man har trygghet for at usikkerheten ikke underestimeres. I praksis innebærer dette at det i usikkerhetsbudsjettet må legges inn en tilleggusikkerhet for hver av de inngangsparametrene som det ikke foreligger oppdaterte måleverdier for. Det må også dokumenteres at rapporteringsårets driftssituasjon er innenfor forutsetningene som er satt i et slikt konservativt rammeusikkerhetsbudsjett.

I tillegg kan det ikke ha vært avvik i målesystemet. Med avvik menes her for eksempel gjennomstrømning utenfor måleutstyrets oppgitte måleområde (Q_{min} – Q_{max}), utfall av

instrumenter og andre hendelser som vil kunne ha en påvirkning på den årlige usikkerheten i aktivitetsdata. Dersom avvik forekommer, må det vurderes i hvilken grad de påvirker usikkerheten.

Det opplyses i rapporten at måleinstrumentene i 2010 har operert innenfor de grenseverdiene som er brukt i usikkerhetsberegningene og stabilitetskrav satt av Oljedirektoratet. COP opplyser også at det ikke har vært hendelser i 2010 som har bidratt signifikant til økt usikkerhet i forhold til det som ble rapportert for 2009. COP har ikke rapportert om avvik fra inspeksjons- og kalibreringsrutiner for måleutstyr for brenngass i 2010, og vi legger derfor til grunn at tillatelsens krav til slik oppfølging har blitt oppfylt.

På bakgrunn av dette aksepterer vi COPs rapportering av aktivitetsdata og usikkerhet i aktivitetsdata for 2010. COP må imidlertid sørge for å gjennomføre nye usikkerhetsberegninger for inneværende år og rapportere disse i årsrapporten for 2011.

Fakkalgass (kildestrøm 2 og 5)

Aktivitetsdata for kildestrøm 2 bestemmes med ultralydmåler, mens det for kildestrøm 5 benyttes turbinmåler.

Usikkerheten i aktivitetsdata for fakkalgasskildestrømmene er beregnet av Aibel. Det er valgt en generell betraktning uten bruk av data for rapporteringsåret. Usikkerheten er rapportert til 3,21 % for kildestrøm 2 og 3,33 % for kildestrøm 5 og ligger således innenfor kravet på 7,5 %. Usikkerhetene er de samme som COP rapporterte for 2009.

COP opplyser i rapporten for 2010 at måleinstrumentene har operert innenfor de grenseverdier som er brukt i usikkerhetsberegningene og stabilitetskrav satt av Oljedirektoratet. COP opplyser også at det ikke har vært hendelser i 2010 som har bidratt signifikant til økt usikkerhet i forhold til det som ble rapportert for 2009. COP har ikke rapportert om avvik fra inspeksjons- og kalibreringsrutiner for måleutstyr for fakkalgass i 2010, og vi legger derfor til grunn at tillatelsens krav til slik oppfølging har blitt oppfylt.

Klif vurderte COPs metodikk for beregning av usikkerhet i aktivitetsdata for fakkalgass på Ekofiskfeltet i forbindelse med godkjenning av årsrapporten for 2009, jf vårt brev av 26. mars 2010. På bakgrunn av innsendt dokumentasjon anser Klif at dokumentasjonen er tilstrekkelig for å dokumentere at kravene til usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrøm 2 og 5 er overholdt.

Diesel (kildestrøm 11)

Aktivitetsdata for diesel er bestemt ved å ta utgangspunkt i levert mengde diesel i løpet av året og korrigere for endring i lagerbeholdning ved årets begynnelse og slutt og forbruk av diesel til andre formål enn energiproduksjon. Ved omregning fra volum til masse har den faktiske tettheten til dieselen som ble brukt på feltet i 2010 (856,49 kg/Sm³) blitt benyttet.

COPs metode for å beregne aktivitetsdata for kildestrøm 11 er den mest korrekte. Basert på det erfaringsgrunnlaget vi nå har med hensyn til variasjon i tetthet på diesel, har vi imidlertid besluttet at vi også kan akseptere at operatører benytter fast verdi for tetthet på 855 kg/Sm³. Dersom fast verdi benyttes, må det legges til et bidrag i usikkerhetsbudsjettet på 0,5 prosent.

Usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 11 er beregnet til 1,37 %, som er innenfor kravet i tillatelsen. Klif tar dette til etterretning.

Fratrekk av nitrogen fra fakkeltgassmengder

Vi ser at fratrekk av nitrogen fra fakkeltgassmengder er synliggjort i mange av årets kvoterapporter. Ved tidligere rapporteringer er fratrekket i varierende grad blitt rapportert. Etter vår vurdering kan det synes som at det ved tidligere år har vært ulik praksis mht. fratrekk.

Klif mener at tilført nitrogen i fakkeltgass i utgangspunktet ikke er kvotepliktig og dermed kan trekkes fra fakkeltgassmengden. Det forutsetter imidlertid at virksomheten har god kontroll på fratrekket slik at fakkeltgassmengden ikke underrapporteres og at usikkerheten i tillatelsen overholdes.

COP har ikke rapportert om fratrekk av nitrogen fra fakkeltgassmengden. I godkjenning av rapporterte aktivitetsdata for kildestrøm 2 og 5, har vi derfor lagt til grunn at nitrogen ikke er trukket fra i fakkeltgassmengden.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 2, 5 og 11 har COP, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 1, 6 og 9 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. COP har rapportert slike faktorer for disse kildestrømmene, jf tabellen nedenfor.

Kildestrøm nr	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass Eko J og Eko K	0,002192 tonn CO ₂ /Sm ³ gass	0,12 %
6	Brenngass Eld B	0,002460 tonn CO ₂ /Sm ³ gass	0,22 %
9	Brenngass Tor	0,002651 tonn CO ₂ /Sm ³ gass	0,68 %

Kildestrøm 1 (brenngass Eko J og Eko K)

For kildestrøm 1 benyttes online GC til bestemmelse av utslippsfaktor. COP beregner månedlig utslippsfaktor basert på et snitt av avleste verdier (ca hvert 8. minutt) over en måned. Metodikken er i samsvar med kravene i tillatelsen.

COP har fått Aibel til å beregne usikkerheten i utslippsfaktoren for kildestrøm 1. Usikkerheten er beregnet til 0,12 % og er utført på 2010-data. Det er ikke fastsatt et spesifikt krav til usikkerhet i utslippsfaktor i Ekofiskfeltets tillatelse til kvotepliktige utslipp.

Kildestrøm 6 (brenngass Eld B)

I henhold til tillatelsen skal det tas månedlige prøver av kildestrøm 6. Prøvetakingen skal gjennomføres mengdeproporsjonalt over en måned og prøven skal sendes til akkreditert laboratorium for analyse i henhold til ASTM D1945 standarden.

I rapporten opplyses det om at det er et problem på Eldfisk å få representative prøver for alle måneder. ASTM-standardene krever at den unormaliserte molprosenten må være innenfor 99 – 101 mol %. Verdier utenfor dette vil ikke bli akseptert. For å kompensere for dette i måneder der dette kravet ikke tilfredsstilles, tas det ukentlige spotprøver som legges til grunn i disse månedene. Utslippsfaktor beregnes månedlig basert på gyldige månedsprøver, eller alternativt på gjennomsnitt av spotprøver for de måneder der månedsprøvene ikke blir akseptert.

Aibel har beregnet utslippsfaktoren for 2010 på grunnlag av 6 godkjente månedsprøver og spotprøver for de resterende månedene med unntak av juni, da det var revisjonsstans. Basert på dette prøvematerialet har Aibel beregnet en usikkerhet på 0,22 %.

Kildestrøm 9 (brenngass Tor)

I henhold til kvotetillatelsen skal det tas månedlige spotprøver av kildestrøm 9. Prøven skal sendes til akkreditert laboratorium for analyse i henhold til ASTM D 1945 standarden.

Også for denne kildestrømmen har COP fått Aibel til å utføre usikkerhetsberegninger for utslippsfaktoren basert på 2010-data. Usikkerheten er beregnet til 0,68 %.

I rapporten framkommer det at det kun ble tatt 9 spotprøver i 2010. Manglende månedlige spotprøver er et avvik fra tillatelsen, jf pkt 8 i program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. Årsaken til at det ikke er tatt prøver i alle årets måneder fremkommer ikke klart i rapporten.

Vi vil påpeke at vi forventer at virksomheter som har krav om månedlig prøvetakingsfrekvens i kildestrømmer, vil etterstrebe å ta minimum 12 prøver i løpet av ett år til tross for enkelte stans i prosessen. Dersom det i tillegg kan være problemer med å

få tatt representative prøver eller å få analysert gassprøvene innenfor ASTM-standarden, er det behov for å ta back-up prøver.

Vi forutsetter at COP sørger for å ta tilstrekkelig antall prøver heretter.

Kildestrøm 11 (Diesel)

For kildestrøm 11 er det i tråd med tillatelsen benyttet fast utslippsfaktor på 3,17 tonn CO₂ pr. tonn diesel.

Førstegangskontroll av online GC benyttet på kildestrøm 1

COP har tidligere sendt inn testrapport fra Aibel som dokumentasjon på at det er gjennomført førstegangskontroll av online GC-er som benyttes for bestemmelse av utslippsfaktor på kildestrøm 1 Ekofiskfeltet. Førstegangskontroll ble gjennomført i uke 12 og 13 i 2009.

De to online GC-ene ble testet på nytt i uke 43 og 44 i 2010 av personell fra produsenten av utstyret. Testene ble utført i henhold til Norsok I-104 standarden og omfatter linearitetstester og stabilitetstester ved bruk av tilsendte testgasser fra Yarapraixair.

Oppdatert testrapport (utarbeidet av Aibel) med resultater fra testene i 2010 ble sendt Klif sammen med årsrapporten for Ekofiskfeltet for 2010. Aibel konkluderer med at begge de to online GC-ene tilfredsstillt kravene i Norsok I-104 standarden.

Klif tar opplysningene til etterretning.

Kvotepliktig utslipp

Klif finner å kunne legge de rapporterte aktivitetsdataene og faktorene til grunn ved beregning av kvotepliktige klimagassutslipp fra Ekofiskfeltet.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2010:

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepiktig utslipp (tonn)
1	Brenngass Eko J og Eko K	290 157 002 Sm ³	0,002192 tonn CO ₂ /Sm ³ gass	635 908,09
2	Fakkelgass Eko J	11 265 306 Sm ³	0,003730 tonn CO ₂ /Sm ³ gass	42 019,59
4	Fakkelgass Eko K	-	-	1 094,00
5	Fakkelgass Eld B	1 272 279 Sm ³	0,003730 tonn CO ₂ / Sm ³ gass	4 745,60
6	Brenngass Eld E	90 900770 Sm ³	0,002460 tonn CO ₂ /Sm ³ gass	223 634,08
7	Fakkelgass Eld FTP (purging)	-	-	1 572,40
8	Fakkelgass Eld FTP	-	-	7 034,40
9	Brenngass Tor	6 699 501 Sm ³	0,002651 tonn CO ₂ / Sm ³ gass	17 759,71
10	Fakkelgass Tor	-	-	1 167,00
11	Diesel	12 098 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn diesel	38 352,07
Totale kvotepiktige utslipp				973 287

For enkelte av dataene er det i beregningene benyttet flere desimaler enn det som framkommer i ovennevnte tabell. Dette innebærer at oppgitt kvotepiktig utslipp kan avvike noe fra den summen en får ved å beregne utslippet basert på aktivitetsdata og utslippsfaktor i tabellen.

Klif påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørsplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepiktige utslipp

Klif har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2011. Bedriften har hatt et kvotepiktig utslipp på 973 287 tonn CO₂ i 2010. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepiktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2011 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2010 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf § 13 i klimakvoteloven. For COP innebærer dette at 973 287 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.2 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra www.kvoteregister.no.

Tilgang til meny for innlevering av kvoter til oppgjør åpnes mandag 11. april 2011. Vi minner om at bedriftens driftskonto nå er tilknyttet en tilleggsrepresentant (AAR). Vedkommende person må godkjenne overføringen initiert av primær (PAR) eller sekundær kontorepresentant (SAR) innen oppgjørsfristen 30. april.

Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av oppgjørsfristen vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert, jf klimakvoteloven § 21.

5. Gebyr

Klif's behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. COP skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klif.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2011.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

Klif påpeker at COP har rapportert usikkerheter i aktivitetsdata for brenngasskildestrømmene som synes å være basert på måledata fra 2009, og ikke fra 2010. Vi presiserer at COP må gjennomføre nye usikkerhetsberegninger for inneværende år og rapportere disse i årsrapporten for 2011.

Klif godkjenner likevel COPs rapport om kvotepliktige utslipp i 2010. Vedtaket er hjemlet i klimavoteloven § 17 første ledd.

COP ilegges et gebyr på kr 30 000,- for vår behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Trine Berntzen
prosjektleder

Bjørn A. Christensen
saksbehandler

Kopi:

Oljedirektoratet v/Steinar Vervik, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger